

Riksdagen

Stenografiska uppteckningar

vid EU-nämndens sammanträden

2011/12:40

Stenografiska
uppteckningar
2011/12:40

Onsdagen den 20 juni

1 § Allmänna frågor

Näringsminister Annie Lööf

Statsrådet Birgitta Ohlsson

Återrapport från möte i Europeiska unionens råd för allmänna frågor den 29 maj 2012

Återrapport från informellt ministermöte den 11 juni 2012

Information och samråd inför möte i Europeiska unionens råd för allmänna frågor den 26 juni 2012

Anf. 1 ORDFÖRANDEN:

Välkomna till EU-nämndens sammanträde!

Vi börjar med statsrådet Annie Lööf. Det finns inga A-punkter. Det finns inte heller någon återrapport, så jag föreslår att vi går direkt till punkt 4, Sammanhållningspolitiken. Det är en beslutspunkt.

Anf. 2 Näringsminister ANNIE LÖÖF (C):

Herr ordförande! Det danska ordförandeskapet slutspurtar verkligen nu när det gäller det omfattande strukturfondspaketet genom att sikta på att nå en överenskommelse om den allmänna inriktningen för ytterligare fyra tematiska block vid allmänna rådet nästa vecka.

De fyra aktuella blocken är Tematisk koncentration, Finansiella instrument, Vinstgenererande projekt eller Private Public Partnership, PPP, och Resultatramverket som det fjärde blocket. Jag kommer att fördjupa mig lite i dessa fyra block, först tematisk koncentration.

Det handlar om att koncentrera strukturfondsinsatserna på ett mindre antal tematiska mål för att på så sätt bidra till att nå målen i Europa 2020-strategin.

Sverige har stött förslaget om koncentration samtidigt som vi och många andra har framfört att det måste finnas viss möjlighet att beakta specifika nationella och regionala behov. Vi har motsatt oss en kraftig urvattning av förslaget, vilket en del andra medlemsstater har velat se.

Ett förslag från kommissionen som ligger i anslutning till detta är att förbjuda infrastrukturinvesteringar, alltså investeringar i energi, it och transport, i de mer utvecklade regionerna såsom Sverige. Sverige och många andra medlemsstater har drivit att sådana insatser ska vara möjliga, vilket nu har resulterat i att så blir fallet enligt det kompromissförslag som finns på bordet.

Nära kopplat till detta är hur vi kommer att få använda den särskilda budgetposten för gleshetsområden. Vi tycker att det är rimligt att medlen ska kunna användas för att hantera särskilda förutsättningar som finns i dessa regioner. Vi gjorde därför tillsammans med Finland ett inspel till ordförandeskapet om en ny artikel i regionalfondsförordningen som skulle medge just detta. Glädjande nog har ordförandeskapet tagit med detta i sitt kompromissförslag.

Under blocket Tematisk koncentration har vi och flera andra medlemsstater varit emot förslaget att fördelningen av medel mellan regionalfonden och socialfonden ska fastställas i förordningen. Vi menar att det liksom i dag bör ske i förhandling mellan medlemsstaten och kommissionen baserat på de olika behov som de skilda medlemsstaterna har. I det nu föreliggande förslaget har en viss uppmjukning skett som ger ett visst förhandlingsutrymme.

Det andra blocket, Resultatramverket, handlar om att stärka förutsättningarna för att nå resultat genom tydliga mål som ska uppnås för varje program. Uppstår det allvarliga problem med att nå målen kan kommissionen stoppa utbetalningarna och som en sista åtgärd göra finansiella korrigeringar.

Vi anser att det är viktigt att kunna visa på resultat av insatta EU-medel. Därför tycker vi att det är rimligt med möjligheten till sådana åtgärder för program som inte alls kan visa på resultat. Samtidigt är det viktigt att medlemsstaterna behandlas lika utifrån ett transparent och förutsägbart regelverk.

De båda andra blocken, det vill säga Vinstgenererande projekt och Finansiella instrument, är ganska tekniska. Här har det handlat om förenkling men kanske framför allt om att öka tydligheten i bestämmelserna och därmed åstadkomma en legal säkerhet vid tillämpningen i medlemsstaterna.

Sammanfattningsvis föreslår regeringen att Sverige vid rådsmötet välkomnar kompromissförslagen. Vid behov kommer vi också att framföra att vi inte vill se en urvattning av den tematiska koncentrationen.

Anf. 3 ULF HOLM (MP):

Jag har bara två kommentarer. Det är helt okej, tycker jag, att även till exempel Sverige ska kunna använda detta för transport och energi. Det gäller inte bara Sverige, utan det ska generellt ligga i linje med vårt mål för klimatpolitiken. Det betyder i klartext mindre pengar till väg och mer till järnväg och inga, som statsministern uttryckte det, till fossilgasledningar. Finns det med i diskussionen om politiken?

Det andra är budgetrestriktiviteten där Annie Lööf nämnde att om man inte har ordning och reda på pengarna kan man bli tvungen att betala tillbaka. Det har vi tryckt på väldigt hårt när det gäller den ettåriga budgeten och flerårsbudgeten. Jag hoppas att det också finns med i paketet här, alltså att man är väldigt noga med att pengarna betalas ut till rätt saker. Det har generellt varit lite så och så med den saken på EU-nivå, i alla fall om vi ska tro på Revisionsrätten.

Anf. 4 BÖRJE VESTLUND (S):

Tack för rapporten! Det var bra att vi fick en relativt uttömmande rapport, men det vi saknar är något papper om det här. Statsrådet hän-

visade till de föreslagna slutsatserna, men vi har inte fått ta del av dem. Finns de? I så fall hade det varit bra om vi fått ta del av dem före mötet, så att vi hade vetat vad vi skickade statsrådet att förhandla om.

2011/12:40

20 juni

Anf. 5 Näringsminister ANNIE LÖÖF (C):

Tack för frågorna! Det som Ulf Holm tog upp är hela tiden en pågående process. Den exakta utformningen kan bara de som är med i de nu pågående förhandlingarna besvara på detaljnivå, så jag lämnar över frågan till min statssekreterare Marita Ljung.

Anf. 6 Statssekreterare MARITA LJUNG:

Frågorna om infrastruktur diskuteras fortfarande. I rådsförhandlingarna har vi kommit vidare vad gäller infrastrukturfrågorna, men det finns inga detaljer att diskutera ännu.

När det gäller Börje Vestlunds fråga om slutsatserna behöver jag nog ha ett förtydligande av vad han menar.

Anf. 7 BÖRJE VESTLUND (S):

Statsrådet hänvisade i sin föredragning till ordförandeskapets slutsatser, och vi har inte fått ta del av dem i EU-nämnden.

Anf. 8 Kanslirådet ERLING KRISTIANSSON:

Det finns inga slutsatser. Det har kommit kompromissförslag från senaste Corepermötet förra veckan, men vi har inte sett de allra senaste inför allmänna rådet. Dem väntar vi fortfarande på, så det är det som var uppe på Coreper förra veckan som vi utgår från.

Anf. 9 BÖRJE VESTLUND (S):

I så fall kunde väl nämnden ha fått ta del av de slutsatser som kom från Coreper förra veckan.

Anf. 10 Näringsminister ANNIE LÖÖF (C):

Låt mig avsluta svaret med att det som jag har föredragit i dag är det som vi har på bordet just nu. Vi tyckte att det var angeläget att lyfta fram de delar som ordförandeskapet har presenterat som kompromissförslag och som är en rörlig materia fram till allmänna rådet nästa vecka där de här frågorna kommer att diskuteras. Syftet med presentationen är att delge nämndens ledamöter den pågående diskussionen, vad man har landat i och vilka delar regeringen föreslår att Sverige ska landa i. Det rör som sagt de tematiska block som har varit på tapeten under det danska ordförandeskapet under våren.

Anf. 11 ORDFÖRANDEN:

Jag tror att det hade varit bra om vi hade fått papperen. Det hade varit en fördel.

Anf. 12 JOHNNY SKALIN (SD):

Herr ordförande! Det viktigaste för vår del är att sammanhållningspolitiken minskar så mycket som möjligt och att man inte har olika trappor för medfinansieringsgraden. Hur man går till väga för att åstad-

komma detta tycker vi i det här läget är av underordnad betydelse. Det är vårt inlägg i diskussionen.

Anf. 13 Näringsminister ANNIE LÖÖF (C):

Sverige har frågan om medfinansiering som en av sina förhandlingslinjer. För att få största möjliga effekt av de satsade EU-pengarna är det den svenska regeringens hållning att vi gärna vill se en utökad medfinansiering av den nationella budgeten. Vi har som förslag 75 procent, tror jag. Men de ekonomiska delar i förhandlingsboxen som rör budgetfrågorna är Birgitta Ohlsson som EU-minister ansvarig för.

Anf. 14 BÖRJE VESTLUND (S):

Om regeringen kan skicka över slutsatserna efter sammanträdet kan vi avstå från att anmäla avvikande mening. Föredragningen låg väl i linje med vår socialdemokratiska hållning vad gäller sammanhållningspolitiken.

Anf. 15 ORDFÖRANDEN:

Det kan väl ordnas.

Jag sammanfattar att det finns stöd för regeringens position under punkt 4.

Vi tackar näringsminister Annie Lööf med medarbetare för i dag och önskar glad midsommar.

Vi går vidare till statsrådet Birgitta Ohlsson. Det var möte i allmänna rådet den 29 maj och den 11 juni. Vill statsrådet säga något om detta?

Anf. 16 Statsrådet BIRGITTA OHLSSON (FP):

Herr ordförande! När det gäller återrapporten för allmänna rådet den 29 maj inledde vi med att träffas i den likasinnade kretsen, alltså de tio länder som vill ha en mer restriktiv EU-budget. Österrike var värd denna gång.

Vi enades om ett gemensamt språkbruk inför allmänna rådet, och vi hade tre huvudfokuspunkter. Den första punkten var att de totala utgifterna 2014–2020, nästa budget, ska vara avsevärt lägre än kommissionens förslag. Den andra punkten var att vi måste prioritera mycket tydligare inom EU-budgeten för att skapa förutsättningar för hållbar tillväxt, innovationer och jobbskapande åtgärder. Den tredje punkten var att vi måste spendera bättre och inte mer.

Kort om själva GAC-mötet. Det här var första gången som vi diskuterade hela den box som har tagits fram under det danska ordförandeskapet. Vi är överlag nöjda med det som Danmark har tagit fram. I fokus stod allmän inriktning på budgetramen, sammanhållningspolitiken, jordbrukspolitiken, makroekonomisk konditionalitet och också själva inkomstsidan.

Flera av oss medlemsstater uttryckte tydligt att långtidsbudgeten måste bli ett av de verktyg vi har för att få tillväxt i Europa genom att satsa mer på framtidsorienterade sektorer såsom kunskap, innovation med mera.

Tillsammans med flera andra likasinnade länder pekade Sverige på behovet av budgetkonsolidering samt betydande nedskärningar i förhål-

lande till kommissionens förslag som kom i juni 2011. Vi betonade också better spending, att man ska spendera bättre och inte mer.

Flera medlemsstater framhöll på sammanhållningspolitikens fält att vi måste fokusera mer på de minst utvecklade regionerna. Ordförandeskapet presenterade också huvudpunkter inför Europeiska rådet.

Det blev även en kort diskussion om Kroatien. Vi gav Kroatien ett gott betyg utifrån hur de har agerat kopplat till kommissionens översynsrapport. Jag gjorde ett inlägg i debatten där jag framför allt berömde Kroatiens arbete vad gäller mänskliga rättigheter. Utrikesminister Bildts kollega Vesna Pusić deltog i en Pridefestival i Split nyligen, vilket är ett sätt att tydligt markera minoriteters rättigheter.

Om ordföranden medger tänkte jag också gå in lite på det informella EU-ministermötet som var häromveckan i Horsens och Århus i Danmark, den 10–11 juni. På dagordningen stod framför allt två fält, långtidsbudgeten och kopplingen till tillväxten. Nämnden har fått rapporter från de två huvudsessionerna.

Den första sessionen var en diskussion med Europaparlamentet som hade representanter där från de olika partigrupperna. Det är praxis att de får delta i den typen av formella möten. På den andra sessionen diskuterades boxen i stort med fokus på framför allt gamla åtaganden på strukturnivå och instrumenten utanför budgetramen, som vi har haft starka synpunkter på från svensk sida.

Medlemsstaterna som deltog aktivt framförde välkända ståndpunkter. Vi i den så kallade likasinnadekretsen hade ett unisont budskap där vi jobbade tillsammans.

Efter det hade vi en lunchdiskussion om tillväxt där kommissionärerna Lewandowski och Šećović deltog. Mitt huvudbudskap var tydligt, nämligen att det är fyra fält som är viktigast för att Europa ska hamna på tillväxtfront igen. Det handlar om mer frihandel, om en fördjupad inre marknad, om en framtidsorienterad långtidsbudget och framför allt om de åtgärder som länder måste vidta på hemmaplan för att få ordning på sina statsfinanser igen.

Anf. 17 MARIE GRANLUND (S):

Ordförande! Jag tackar statsrådet för redogörelsen. Även om det är långt kvar till beslut börjar det ändå formera sig något, och det kan vara läge för oss socialdemokrater att berätta hur vi ser på saken. Det har vi gjort vid flera tillfällen, men nu gör vi det mer sammantaget.

Vi delar regeringens uppfattning att det är nödvändigt med budgetrestriktivitet. Det vore helt orimligt att låta budgeten öka med 7 procent och den svenska medlemsavgiften med 30 procent. Det säger sig självt att det är en helt orimlig situation.

Vi vill framför allt ha besparingar på jordbruksområdet och vänder oss mot att regeringen i argumentationen jämför jordbruk och sammanhållningspolitik.

Vad gäller sammanhållningspolitiken är det viktigt att alla regioner kan komma i åtnjutande, att vi slåss för gleshetskriteriet och att vi också slåss för gränsöverskridande samarbete, det gamla mål 3. Vi delar regeringens uppfattning att man inte ska införa något nytt mellanmål.

2011/12:40

20 juni

Vi hoppas verkligen att regeringen slåss för den svenska rabatten. Tidigare regeringar har varit framgångsrika, och vi hoppas att även ni är det. Annars kommer vi att tala om att vi inte tycker som ni.

Som vi också har framfört flera gånger avvisar vi inte att man har någon form av transaktionsskatt. Däremot avvisar vi det förslag som kommissionen har som skulle gå två tredjedelar in i den gemensamma EU-budgeten.

Vi avvisar också det förslag som finns på förändrad konstruktion av att ta in momsintäkter.

Det var i stort de mer principiella åsikter som vi har om detta.

Anf. 18 LARS OHLY (V):

Vi har haft uppe dessa frågor när finansministern varit här. Det finns en stor samstämmighet i Sveriges riksdag om att vi inte ska tillåta EU:s budget att öka och definitivt inte i den storlek som kommissionen har föreslagit. Det gör att det bör finnas ganska lite utrymme i Sveriges riksdag för att acceptera ett förhandlingsresultat som innebär en stor ökning. Statsrådet och regeringen bör därför känna ett starkt stöd för den restriktiva hållningen.

Det låter bra att man har samlat ett antal länder som har likalydande uppfattningar och på den vägen försöker påverka så att inte de som vill öka EU:s budget väldigt mycket blir tongivande i debatten och så småningom vid beslutet.

När det gäller inriktningen på de beslut som ska fattas är jag i mycket överens med Marie Granlund. Det finns också en stor samstämmighet i kritiken mot jordbrukspolitiken och den enorma omfattning som jordbruksstödet har. Det är inte bara skadligt för att det slår ut det som skulle kunna vara en konkurrensutsatt marknad som fungerar på egna villkor. Det är också skadligt gentemot resten av världen. Eftersom vi subventionerar vårt eget jordbruk innebär det att vi försvårar för andra länder att på världsmarknaden konkurrera med sina produkter. Det är alltså en euronationalistisk ståndpunkt att fortsätta ha de jordbrukssubventioner vi har nu.

Däremot måste det till strukturprogram som innebär att man försöker kompensera för det som vi ser effekter av i den bristande eller förekommande regionalpolitiken. Här är vi överens om att ett gleshetskriterium absolut bör finnas med.

Slutligen vill jag framhålla att vi har en mer positiv inställning till en transaktionsskatt på finansiella transaktioner. Vi tycker att utgångspunkten ska vara att man ska bejaka en sådan, men även vi är mycket kritiska till att EU-budgeten ska förstärkas med dessa medel. Inriktningen bör dock vara att man ska bejaka de diskussionerna så långt det går. Det kan hända att man så småningom kommer i ett läge där man måste avslå ett dåligt förslag ändå, men det är ett bra initiativ att lägga lite band på spekulationsekonomin genom en transaktionsskatt.

Anf. 19 MARIE GRANLUND (S):

Jag glömde att ställa ett par frågor. Enligt medierna säger kommissionen att regeringen räknar fel vad gäller höjningen av medlemsavgiften. Jag vill gärna att statsrådet redogör för vari skillnaden ligger, alltså hur kommissionen ser på det respektive hur regeringen ser på det.

Jag undrar också över det berg av åtaganden som finns på åtagandesidan. Det handlar väl om en och en halv eller två årsbudgetar. Hur är det tänkt att lösa den frågan? Vad förordar regeringen som den bästa lösningen?

2011/12:40

20 juni

Anf. 20 Statsrådet BIRGITTA OHLSSON (FP):

Herr ordförande! Det gläder mig att det råder stor samsyn vad gäller att vi ska ha en restriktiv budget och att vi ska fokusera på framtidens sektorer. Det är en trygghet för mig som minister. Alla ministrar har inte ett till största delen enigt parlament bakom sig i dessa förhandlingar.

Lite bredare om hur vi ser på restriktiviteten: Sverige ingår i likasinnadegruppen med tio länder där det råder stor samsyn om att ungefär 10 procent av budgetarna från kommissionens juniförslag förra året ska ned. Det som skiljer oss från många andra länder är att vi har en mycket större öppenhet och tydlighet i var man kan ta dessa pengar, och vi utesluter varken jordbruksstödet eller sammanhållningspolitiken. Det kan behövas från båda dessa.

Vi har dock kommit längre vad gäller jordbruksstödet med att bilda allianser, och på detta område behövs det kanske störst reformer. I dag går ungefär 42 procent av EU:s budget till jordbruksstöd. Jordbruket bidrar med bara 1 ½ procent av tillväxten i EU, och bara knappt 5 procent är anställda i den sektorn. Det är alltså en total felprioritering, och dessutom finns det inte tillräckligt starka miljöintentioner i jordbrukspolitiken. Här måste vi också driva på för landsbygdsutveckling med mera och se till att vi betalar för det vi får ut vad gäller reformer och ingenting annat.

Vi har en allians, och som ni säkert har noterat har Sverige tillsammans med Polen bildat en grupp som jobbar med att få ned direktstöden. Det var en stor framgång för oss att det kom med i danskarnas förhandlingsbox. Många länder har kämpat mot detta, men vi har fått in det och tycker att det ska fortsätta att vara med. Som mest har 15 länder stött idén att få ned direktstöden.

Jag tror inte att regeringen och oppositionen, i form av socialdemokratin, skiljer sig åt speciellt mycket på denna punkt, utan här har vi ett konkret samarbete.

Jag kan upprepa vad jag har sagt om sammanhållningspolitiken tidigare. Vi kämpar och strider tillsammans med Finland och andra länder för att gleshetskriteriet ska vara kvar. Vi säger att samtliga länder ska kunna få del av sammanhållningspolitiken, men vi tycker att huvudfokus ska vara på de delar med störst behov. Det handlar framför allt om nya medlemsstater. Det är en solidaritetstanke som är bärande i den svenska regeringens Europaengagemang. Vi vill ha regionalpolitik i alla regioner, men det ska vara mindre i rika medlemsstater.

När det gäller Marie Granlunds frågor utgår vi från Finansdepartementets uträkningar. Jag lämnar över till Johan Sandberg.

Anf. 21 Politiskt sakkunnige JOHAN SANDBERG:

Man kan räkna på olika sätt. Kommissionen har lagt vissa utgifter utanför budgeten som vi hävdar bör ingå. Det gäller till exempel Ite. Räkna man med dessa ökar budgeten med 7 procent, precis som Marie Granlund sade. Här skiljer det sig alltså mellan kommissionens beräk-

ningar och våra egna. Det finns också andra antaganden man kan göra om hur tillväxten kan förväntas bli och så vidare.

När det gäller rabatterna minskar vår rabatt formellt från 5 ½ miljarder till 3 ½ miljarder i förslaget. Men i praktiken måste vi vara med och finansiera andras rabatter, så vi går från 5 ½ miljarder till 1 miljard i rabatt.

Man får lägga ihop drygt 4 miljarder i minskad rabatt, ett par miljarder i ökade utgifter och ett par miljarder på grund av de gamla åtagandena, RAL. Vår andel av EU:s ekonomi ökar också, vilket gör att vår avgift ökar med ungefär 1 miljard. Det blir alltså uppemot 10 miljarder totalt sett enligt våra beräkningar.

När det gäller hur man ska hantera åtagandena är det viktigaste att man begränsar nya åtaganden för att klara av gamla åtaganden. Har man redan åtagit sig mycket kan man inte åta sig en massa mer. Det är den viktigaste åtgärden. En annan åtgärd är att skriva av gamla åtaganden.

Anf. 22 JOHNNY SKALIN (SD):

Hur tufft kommer Sverige att vara i förhandlingen om FTT och rabatten? Är regeringen beredd att stå för en i alla fall bibehållen nivå på EU-avgiften netto, även om vi har 26 länder emot oss och det är sent på 2013?

Varför finns FTT fortfarande på bordet?

Anf. 23 ULF HOLM (MP):

Herr ordförande! Tack, ministern!

Jag tror att vi faktiskt för ovanlighetens skull är ganska överens över partigränserna om riktningen. Mycket av diskussionen går den svenska vägen, även om det återstår mycket och man aldrig vet vad som händer sista natten i EU-sammanhang.

Marie Granlund från Socialdemokraterna tog upp många viktiga frågor, som ministern svarade på. Jag vill lägga till en sak, och EU-ministern kan nog gissa vad den blir. Budgeten måste ligga i linje med klimatsatsningarna. Ministern nämnde faktiskt inte detta vid ett enda tillfälle. Det är ett svaghetstecken att inte ta de frågorna i beaktande när vi har sådana utmaningar framför oss.

Statsministern har tidigare sagt att EU har ledartröjan internationellt i klimatfrågorna. Då borde det synas lite i det egna långsiktiga budgetförslaget. Det gör det tyvärr inte som vi kan se just nu. Det beklagar vi.

Anf. 24 ORDFÖRANDEN:

Jag har en fråga. Vi har fått en ny president i Frankrike. Han förefaller ha exakt samma hållning som den tidigare presidenten vad beträffar jordbrukspolitiken. Är det riktigt uppfattat? Jag var på franska ambassaden häromdagen. Ambassadören gjorde inte någon större hemlighet av att det var hans bedömning att det inte var någon ändring i hållningen. Det är svårt att vara riktigt optimistisk beträffande nedskärningar i jordbrukspolitiken. Men ministern kanske kan glädja oss med en annan bedömning.

Jag börjar med herr ordförandens fråga. Det har rått många spekulationer om det går att få en förändring i den franska synen på jordbruksstödet i och med att det socialistiska partiet i Frankrike inte har samma väljarbas på landsbygden som Sarkozys konservativa parti har haft. Vi har också tidigare fått indikationer från den socialistiska gruppen i Europaparlamentet på en viss uppmjukning, men det vi har sett hittills är inga större förändringar.

Däremot ser vi att fransmännen är oerhört tydliga med att de är med i den likasinnade gruppen som vill sänka budgeten med 10 procent. De betonar detta tydligt vid varje möte. Då blir motfrågan från oss: Var ska ni ta pengarna från? Det finns, förstås, ett större intresse från fransmännens sida att de ska läggas på sammanhållningspolitiken. Det är därför Sverige tillsammans med Polen och andra länder har startat en grupp som handlar om att sänka direktstöden i jordbruksstödet för att markera så att inte de nya medlemsstaterna ska drabbas. Det är så diskussionen går.

It ain't over 'til the fat lady sings. Diskussionen kommer säkerligen att fortsätta. Bördan ligger på Frankrike. Var ska de ta sina 10 procent från? Där fortsätter pressen. De är kvar i gruppen och driver på hårt och tydligt.

Ulf Holm nämnde klimatperspektivet. Jag kommer senare in på den nya fleråriga budgetramen. Där har Sverige varit framgångsrikt med att vi ska ha ett klimatperspektiv med i MFF. Det är självklart för oss att vi ska ha det. Där har man lyssnat. Budgeten måste ligga i linje med de klimatsatsningar EU har gjort. Det måste synas att vi har haft ledartröjan på det internationella planet. Inte minst inför det stundande Riömötet måste det ge avtryck i MFF.

Vad gäller Johnny Skalins fråga om FTT, transaktionsskatten och rabatterna, vill jag säga att regeringen har en tydlig hållning i de frågorna. Vi är absolut inte ensamma om att försvara oförändrade avgifter för medlemsstaterna. Det är fler länder som är med i denna allians. Vi företräder totalt tre femtedelar av unionens medborgare. Just rabatterna är en stridsfråga för Sverige. Det är det för denna regering, och det har det varit för tidigare regeringar. Vi är fasta och tydliga med att vi inte tänker ge vika på den punkten.

Vad gäller FTT, transaktionsskatten, finns det många, även om vissa länder är starka påhejare av den, som delar den svenska regeringens uppfattning att det inte är en bra idé. Det finns också där en allians av länder som inte vill gå vidare i den riktningen.

Anf. 26 JOHNNY SKALIN (SD):

Jag har ännu inte fått svar på varför FTT fortfarande ligger på bordet om det finns fler länder som inte tycker att den ska finnas kvar.

Anf. 27 Statsrådet BIRGITTA OHLSSON (FP):

Herr ordförande! Å andra sidan finns det många länder som tycker att det är ett bra politiskt förslag. Det finns delar av boxen som vi ogillar och som vi jobbar med att få bort. Det finns andra delar som vi gillar som är kvar. Det är en förhandlingsfråga.

Det finns också starka påtryckningar från olika institutioner, inte minst från Europaparlamentet där många partigrupper tycker att FTT är

ett bra förslag. Det är många kockar vid denna gryta. Sedan får vi se vad resultatet blir. Vi är starka motståndare och tänker fortsätta att kämpa emot.

Anf. 28 JOHNNY SKALIN (SD):

Det är kanske fel forum för debatt, men det är trots allt en riktlinjedebatt vi ska ägna oss åt i dag. Vi har en stark position genom att vi har vetorätt. Vi kan kräva mycket i diskussionen.

Jag vill bara försäkra mig om att Sverige driver på stenhårt och använder sin vetorätt i en situation där man fortfarande kräver FTT och där man fortfarande står hårt mot Sverige att öka avgiften till EU.

Jag kan inte minnas ett enda tillfälle där Sverige tidigare har använt sin vetorätt för att få igenom sin egen linje fullt ut. Vi ger hela tiden med oss någonstans på vägen så att vi inte når ända fram i förhållande till våra åsikter. Jag vill försäkra mig om att regeringen i det här fallet fullföljer det man har sagt att man ska göra.

Anf. 29 Statsrådet BIRGITTA OHLSSON (FP):

Herr ordförande! Jag kan bara gå tillbaka till de förra slutförhandlingarna i långtidsbudgeten, i juni 2005, då dåvarande statsminister Göran Persson tillsammans med två andra länder drev på hårt för att vi skulle få rabatter. Det är klart att vi kommer att ha samma tydliga fasta hållning.

Vetot används inte nu i förhandlingsfasen. Det är i slutstriderna, sista natten, då man kämpar för att få igenom de sista detaljerna. Man kan inte lägga in några veton så tidigt i förhandlingsfasen.

Vi ska notera – något vi strax kommer in på – att det är första gången statsministrarna kommer att diskutera långtidsbudgeten på mötet i slutet av juni. Det är då frågan kommer upp på deras bord första gången. Sedan är det en lång resa som kan vara klar i december 2012 men som också kan gå in på första kvartalet nästa år. Det är en lång process som bara har nått sin början bland statsministrarna.

Anf. 30 ORDFÖRANDEN:

Det förefaller som att vi kan gå till beslut. Jag finner att det finns stöd för regeringens upplägg inför de fortsatta förhandlingarna under punkt 5.

Punkt 8 är en formell fråga. Vi hoppar över den.

Vi går till punkt 9, Förberedelser inför Europeiska rådet den 28–29 juni 2012. Vad har statsrådet att säga under den punkten?

Anf. 31 Statsrådet BIRGITTA OHLSSON (FP):

Herr ordförande! Denna punkt gäller alltså förberedelserna inför Europeiska rådets möte den 28 och 29 juni. Först och främst vill jag nämna att utöver förberedelserna av ER-slutsatser kommer allmänna rådet att godkänna landspecifika rekommendationer. Kommissionen gör det inom ramen för den europeiska terminen. Det är något ni väl känner till. Rekommendationerna ska godkännas av ER den 28 och 29 juni innan de antas av rådet. Rekommendationerna behandlades i nämnden om jag inte missminner mig i förra veckan inför Ekofin och Epsco. Jag har egentligen ingenting att tillägga på den punkten.

Inför ER har nämnden sett dagordningen. Utkastet till slutsatser har tagits fram och delgivits nämnden. GAC kommer i sedvanlig ordning att behandla slutsatserna inför ER. Det är en process där dagordningen kan förändras fram till dess.

I samband med GAC-mötet kommer vi att ha ett lunchmöte med Herman Van Rompuy. Vi kommer att diskutera mer på plats i Luxemburg vad som förväntas vid Europeiska rådet. Där tror vi – dock inget hugget i sten – att det är sannolikt att Herman Van Rompuy kommer att informera om sina tankar om den så kallade EMU-rapporten om fördjupad ekonomisk integration. Där finns ett utkast till en rapport som vi ännu inte har fått ta del av, och vi vet inte heller när den kommer. Det är osäkert i detta läge.

Osäkert är också läget inför Europeiska rådet. Det präglas av stor ekonomisk osäkerhet. Mötet kommer förstås att domineras av den allvarliga situationen i många länder, inte minst inom eurozonen. Vi hade val i Grekland i söndags. Spanien känner ni till väl. Det kommer att vara en diskussion längre fram om vilka åtgärder som bör vidtas. Bilden kommer att vara mycket tydligare när statsministern samråder med EU-nämnden nästa vecka. Eurozonen förväntas hålla ett toppmöte direkt efter Europeiska rådet för att fördjupa sin diskussion i frågorna.

Enligt dagordningen för ER ska ER bekräfta de av GAC godkända landspecifika rekommendationerna. Det kommer också att vara det första tillfället då statsministrarna diskuterar långtidsbudgeten. Det kommer inte att vara något beslut om den box som fattas på mötet. Det är en första diskussion. Däremot förväntas Europeiska rådet ge vägledning inför de kommande diskussionerna om långtidsbudgeten och hur budgetramen bättre kan främja tillväxt.

Här anser regeringen att det är viktigt – också kända svenska positioner – att vi kan få ökad tillväxt i långtidsbudgeten genom att omprioritera mellan olika utgiftsområden. Slutsatsen bör tydligt ange behovet av att konsolidera offentliga finanser i medlemsstaterna. Vi är glada över att tillväxtfrågorna återigen hamnar i fokus. Det får inte bli en fluffig diskussion utan den ska vara konkret och tydlig.

Samtidigt pågår en balansakt. Vi vill få rätt saker att hända.

Vi nämnde tidigare det franska förslaget om tillväxtpakt och dess innehåll. Det förväntas diskuteras inför Europeiska rådet. Ur svenskt perspektiv är det viktigt att vi främjar åtgärder som inte är budgetdrivande och som lägger grunden för en långsiktig uthållig tillväxt och konkurrenskraft. Här tar slutsatserna också upp vikten av att anta prioriterade direktiv inom ramen för den inre marknaden där tidtabellen som så många gånger så många år har förskjutits. Här måste Europa verkligen få upp tempot för att få i gång tillväxten på allvar.

Här vill jag lyfta fram att man betonar betydelsen av den digitala inre marknaden, som många av mina statsrådskolleger har lyft upp tidigare. Allt ligger i linje med regeringens prioriteringar.

Vi kommer också att arbeta för, som formuleringen lyder, främjande av innovativa resurseffektiva näringar. Det är ett av våra andra prioritet. Vi kommer som klassiskt svenskt perspektiv att ha frihandeln i centrum som en viktig motor för tillväxt. Det lyfts också fram i slutsatserna. Vi tycker att det är glädjande. Här behöver Europa få i gång sin motor mycket tydligare.

Regeringens uppfattning är att vägen till tillväxt läggs på nationella strukturella reformer, effektivare inre marknad, öppen frihandel med EU:s omvärld och förstås kloka prioriteringar inom långtidsbudgeten. Allt det har vi diskuterat tidigare.

När det gäller paktens närmare utformning är läget fortfarande mycket osäkert. Vi har inga konkreta förslag att ta ställning till. Statsministern kommer hit längre fram. Då får ni tillfälle att diskutera. Det finns många skilda uppfattningar mellan olika medlemsstater som bör tilläggas. Det får ni ta med statsministern nästa vecka.

Under Övriga frågor i slutsatsutkastet kommer RIF-frågorna att komma upp, frågor om kärnsäkerhet, frågan om förhandlingsstart för Montenegro. Hur frågan om Montenegro kommer att beröras i ER beror på vad det blir för utfall av haneringen i GAC. Vi känner ännu inte till exakt hur det kommer att sluta.

Anf. 32 ORDFÖRANDEN:

Allt detta kan ju komma upp när statsministern kommer hit nästa vecka. Vi behöver inte lägga ned alltför mycket krut på att spekulera om vad som eventuellt komma skall.

Anf. 33 BO BERNHARDSSON (S):

Jag är intresserad av att höra mer om att vara budgetdrivande. Det är inte så enkelt att konsolidera en budget. Det kan mycket väl vara så att på kort sikt är vissa investeringar budgetdrivande som gör att man på lång sikt snabbare åter kommer i balans. Det finns möjligheter att dra ned på konsumtionen och samtidigt lägga över kostnader på andra åtgärder. Det är ingen enkel matematik. Man kan tänka sig att länder får längre tid på sig att konsolidera. Jag är klar över att sådana diskussioner har börjat föras. Sådana tankar har funnits åtminstone hos finansministern.

Vad menas med icke budgetdrivande? Jag påstår att det inte är någon enkel matematik. Man kan mycket väl tänka sig att ge lite anstånd i början av en process och då göra investeringar och öka utgifterna för att de sedan ska komma snabbare tillbaka och komma i balans. Jag vill höra lite mer om det.

Anf. 34 Statsrådet BIRGITTA OHLSSON (FP):

Herr ordförande! Grundinställningen från den svenska regeringens sida är att man inte kan spendera sig ur en skuldkris. Det är viktigt.

Det finns fyra åtgärder som vi har nämnt flera gånger tidigare vid detta möte. Det är reformer som faktiskt är gratis – de kostar ingenting – men som faktiskt kan hjälpa länder att få fart igen.

Den ena är den inre marknaden. Där finns det gigantiskt stora reformer att göra. Europa har tragglat med patent i över 20 års tid. Det är pinsamt att vi inte har lyckats se några resultat i fråga om det än – den digitala agendan med mera.

Beträffande frihandeln är det av yttersta vikt nu att vi fortsätter att få strategiska frihandelsavtal med viktiga länder. Man sitter just nu och räknar på vad ett frihandelsavtal med USA skulle kunna ge i fråga om både jobb på vår egen kontinent men också förstås i fråga om miljardinkomster.

Långtidsbudgeten är ett annat instrument som handlar om att investera på rätt sätt, att omprioritera och att satsa på framtidens sektorer mycket mer än vad vi gör i dag. Där känner jag att diskussionen har ändrats radikalt under bara ett års tid. Sverige sågs som mycket radikalt för ett år sedan när vi talade om vårt fokus på innovation, kunskap, teknologi, klimat med mera. Nu är det en större grupp av länder som vill ha den inriktningen.

Sist men inte minst är den allra viktigaste reformen den som man gör på hemmaplan. Det är viktigt att inte glömma det. Det handlar om strukturreformer på hemmaplan. Det kan vi förstås koppla till den europeiska terminen och kommissionens landspecifika rekommendationer som vi alla nu tar mycket seriöst.

Anf. 35 BO BERNHARDSSON (S):

Jag är lite skeptisk till denna tro att allt som kan ha positiva effekter är gratis. Jag tror inte att det är gratis. I den bästa av världar kan man rada upp en massa förslag som ska generera tillväxt och som är gratis. Jag är lite mer skeptisk till det.

Anf. 36 ORDFÖRANDEN:

Vi accepterar denna hållning från Bo Bernhardssons sida.

Anf. 37 JOHNNY SKALIN (SD):

Återkommer vi till denna fråga nästa vecka?

Anf. 38 ORDFÖRANDEN:

Ja, detta är förberedelser för mötet när statsministern ska samråda på onsdag. Det går bra att återkomma då.

Jag sammanfattar att det finns stöd för regeringens position under punkt 9 inför Europeiska rådet.

Det finns inga Övriga frågor.

Vi tackar statsrådet med medarbetare för i dag.

2 § Allmänna frågor
Utrikesminister Carl Bildt
Information och samråd inför möte i Europeiska unionens råd för
allmänna frågor den 26 juni 2012

Anf. 39 ORDFÖRANDEN:

Vi hälsar utrikesministern med medarbetare välkomna.

Vi börjar med frågan om Montenegro.

Anf. 40 Utrikesminister CARL BILDT (M):

Vi kan ta frågorna om Makedonien och Montenegro sammanhållet.

Jag börjar med frågan om Makedonien som är relativt enkel. Sakläget är dock mycket svårt. Hela Makedonienfrågan har blockerats av oenighet i namnfrågan och den formel som har varit under de senaste åren, vilket sades senast i december, nämligen: The council is ready to return to the matter during the next presidency.

Då har vi bara begärt att få ta upp detta och fråga vad som har inträffat i frågan. Det kommer att leda till att några kommer att hålla med, och sedan kommer ingenting att inträffa. Det är därför mer att betrakta som en markering >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<. De tycker inte om att vi tar upp det över huvud taget. Men i synnerhet när man har sagt att vi ska återkomma till frågan bör man också återkomma till frågan. Men jag vill inte ställa i utsikt till nämnden att detta kommer att leda till några större förändringar – dess värre. Det innebär i alla fall att vi tar upp frågan. Vi har bett att få upp den på dagordningen, men det har de inte velat. Därför kommer den upp under denna fråga.

Montenegrofrågan är lite större i den meningen att det handlar om när vi ska inleda anslutningsförhandlingar och hur dessa förhandlingar ska föras.

Vi har inte fattat något beslut om att inleda anslutningsförhandlingar; det kan dröja ett bra tag. Det brukar vara rätt omfattande diskussioner huruvida ett land är redo eller inte. Vi har försökt att inte sänka standarden alltför mycket.

Montenegro är ett specialfall i den meningen att det är ett land som vi vet har haft mycket stora problem, lindrigt uttryckt, med organiserad brottslighet och kriminalitet >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<< Vi kan gå tillbaka till sanktionstidpunkterna under Jugoslavienkrigen. Då genererades stora pengasummor som sedan via andra länder har investerats i olika typer av verksamhet i Montenegro. >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<< varvid inget egentligen är förskonat från detta.

Kommissionen har försökt ta hänsyn till det genom att föreslå ett nytt system för förhandlingar som innebär att kap. 23 och 24 som handlar om dessa saker skulle pågå i stort sett ständigt, det vill säga att vi börjar med dem och att arbetet sedan ständigt pågår med dem. Det tycker vi i och för sig är bra. Vi har varit lite skeptiska såtillvida att vi tycker att kommissionen åtminstone inledningsvis har fäst stor uppmärksamhet, och det ska man göra, vid att man genomför vissa lagförändringar. Det är bra, och där har det skett en väsentlig förbättring i Montenegro.

Det viktiga är emellertid att man tittar på vad som sker i den verkliga världen, det vill säga att man verkligen har börjat implementera lagarna. Det har varit en mer stapplande process, även om vi noterar en acceleration under de senaste veckorna, vilket visar att tryck lönar sig. Det är alltså en förändring i förhandlingsproceduren som vi välkomnar.

Vi kanske är mindre förtjusta över det som har kommit in från andra stater, det vill säga att de vill att man sedan ska binda framsteg här till alla andra kapitel och att man egentligen skulle kunna binda alla kapitel till alla kapitel. Vi kan vara med på att man i Montenegrofallet gör så att säga framsteg vad gäller kampen mot organiserad brottslighet till villkor för andra kapitel. Men att alla kapitel ska bindas till alla kapitel både i Montenegroförhandlingen och i andra förhandlingar är rätt vittgående. >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<< Vi driver däremot mycket tuffare krav på att öppna förhandlingarna och har hittills inte gett godkännande till detta.

Vi får se var det kommer att sluta. Vi har vissa tankar på saker som vi ytterligare kan göra för att belysa detta och för att sätta press inte bara på att man fattar beslut om lagar utan att man faktiskt börjar arrestera människor och lagföra dem. Det är lättare sagt än gjort av den enkla anledningen att detta griper in i de reella strukturerna i Montenegro. Det är en bedömningsfråga: Ska man göra det nu, eller ska man göra det senare, eller hur gör man det på bästa sätt? Vi tänker driva denna fråga ganska hårt så att vi får en relativt tuff linje. Den tuffa linjen måste sedan självfallet återspeglas i alla andra Balkanländer också.

Ett av de stora problem som man fortfarande har i alla dessa länder är den organiserade brottsligheten. Det är lite värre i Montenegro än på andra ställen, men jag skulle inte vilja säga att något land är helt befriat från det, och EU-processen måste successivt kunna rena dessa länder från detta.

Jag förutser en diskussion på tisdag. Vi har begärt en diskussion i slutet rum för att kunna redovisa en del av den polisinformation som vi har vad gäller nätverk som skyddas i Montenegro. Jag tror att de är medvetna om detta, så det är inte säkert att alla nätverk kommer att vara lika skyddade på tisdag som de är i dag. Det visar värdet av en sådan ansats.

Anf. 41 URBAN AHLIN (S):

Herr ordförande! Det har funnits ett mycket brett stöd i Sveriges riksdag för att vi ska arbeta med utvidgning och försöka få Europeiska unionen att bli större och att lösningen på hela Balkanproblematiken finns i den gemensamma framtiden i Europeiska unionen.

Jag delar i och för sig de åsikter som Carl Bildt för fram här om den organiserade kriminaliteten och hur viktigt det är att dessa länder åtgärdar den. Men vad vi de facto talar om är faktiskt bara att ge klartecken för att starta förhandlingarna.

Det har väckt viss förvåning inom en del andra europeiska länder att Sverige som är så utvidgningsvänligt nu börjar tala i de termer som utrikesministern gör. Jag är i och för sig glad över att han distanserar sig från Frankrike och Holland. De signaler jag fick före detta möte var nämligen att vi tillhörde den gruppen. Då var förvåningen desto större, om jag säger så. Det är positivt att vi inte tillhör den gruppen. Jag tror att det skulle skada oss i vår långsiktiga ansats att lyckas med något slags tur-

kiskt medlemskap i framtiden och kanske ett ukrainskt och så vidare. Jag tycker att vi fortsatt ska vara mycket utvidgningsvänliga. Det behövs i den deprimerade europeiska union som vi är i dag.

Jag vill ändå säga att jag tycker att utrikesministern behöver fundera på detta. Vi känner naturligtvis till en del av de kriminella nätverken, men det handlar de facto bara om att öppna upp för förhandlingar, att starta förhandlingarna. Detta är inte avslutet.

Jag vill bara skicka med följande: Förstör nu inte Sveriges goda anseende som utvidgningsvänligt genom att vara för kritisk när det gäller detta.

Anf. 42 JOHNNY SKALIN (SD):

Herr ordförande! Vi anser inte att Montenegro bör beviljas kandidatstatus. För det första anser vi att EU inte bör utvidgas ytterligare på Balkan. För det andra anser vi att det är olämpligt att importera konflikter till Europeiska unionen. För det tredje finns det all anledning att ifrågasätta den slapphänthet som man visar genom avsaknad av krav som ställs på kandidatländer. Montenegro har uppenbara problem med korruption, vilket även utrikesministern erkänner, låg bnp och organiserad brottslighet. Vi anser att EU inte bör utvidgas med fler låginkomstländer. Med denna utveckling kommer sammanhållningspolitiken enbart att svälla ytterligare, vilket kommer att skapa påfrestningar i fråga om EU-avgiften också för Sveriges del.

Ambitionen bör därför vara att kandidatländerna bör ha en bnp som ligger på en genomsnittlig europeisk nivå och att de när de kommer med har goda relationer till sina grannar.

Avseende Makedonien anser vi principiellt att man måste ta hänsyn till nuvarande medlemsstaters inställning till potentiella kandidatländer. Bevekelsegrunderna för en medlemsstat som blockerar ett beslut bör respekteras. Det är vår grundinställning i denna fråga. Jag skulle välkomna en fortsatt restriktiv hållning i dessa frågor.

Anf. 43 Utrikesminister CARL BILDT (M):

Jag ska börja i den senare änden om Makedonien. Det är lite grann ett specialfall. Namnfrågan finns där, som bekant. Det som inträffade var att det 1995 – tror jag att det var – träffades en uppgörelse som gick ut på att man accepterade att Makedonien skulle kunna bli medlem i internationella organisationer under namnet Fyrom, alltså Former Yugoslav Republic of Macedonia. Det var den kompromiss som fanns.

Det som därefter inträffade var att grekerna blockerade i alla fall. Det som därefter inträffade var att Makedonien tog detta till den internationella domstolen. Internationella domstolen kom med sitt utslag i december förra året. Internationella domstolen sade att Grekland har fel. De har icke rätten att blockera Makedoniens medlemskap under förutsättning att medlemskapet sker under namnet Former Yugoslav Republic of Macedonia. Det är det som vi diskuterar i detta sammanhang.

Det som har förändrat läget något i förhållande till hur det var tidigare är alltså utslaget i den internationella domstolen. Den fråga jag ställde i december ställer jag igen, nämligen vilka slutsatser man anser att man ska dra av detta.

Beträffande Urban Ahlins frågeställning är det riktigt att vi har ett relativt solitt rykte om att vara närmast utvidgningstalibaner inom Europeiska unionen. Det tycker vi alla, med något undantag, är relativt bra, och så ska det vara. Men jag tror i och för sig att det är bra att vi någon gång visar att det inte är kravlöst. Utvidgningen är inget självändamål – inte riktigt och enbart ett självändamål – utan det är också ett sätt att reformera dessa länder och tvinga dem till olika typer av reformer. Därför tycker vi att det är bra att man nu har ett annat sätt att angripa förhandlingarna med Montenegro eftersom det tar hänsyn till det som vi har sagt. Sedan får vi se hur långt vi kommer på den vägen.

Där är skillnaden mellan oss och den andra grupperingen >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<. De vill smyga in i förhandlingsramverket sådant som ska påverka alla förhandlingar. Den diskussion vi har är Montenegrorelaterad.

När vi kommer till Serbien har vi till exempel frågeställningen om Kosovo. Då ska vi ta in den frågeställningen. Det ska vara relaterat till sakliga problem i respektive land snarare än att bromsa förhandlingsprocessen i dess helhet.

Jag tar med mig Urban Ahlins synpunkter till överläggningarna i den frågan.

Anf. 44 ORDFÖRANDEN:

Jag sammanfattar att det finns stöd för regeringens position under punkt 2, Utvidgningen – Montenegro, men det finns, som jag uppfattar det, en avvikande mening från Sverigedemokraterna som är emot att EU utvidgas till Montenegro och även till Makedonien.

3 § Utrikes frågor

Utrikesminister Carl Bildt

Återrapport från möte i Europeiska unionens råd för utrikes frågor
den 14 maj 2012

Information och samråd inför möte i Europeiska unionens råd för
utrikes frågor den 25 juni 2012

Anf. 45 ORDFÖRANDEN:

Då fortsätter vi med utrikesfrågorna. Det finns en återrapport från ett möte den 14 maj. Vill utrikesministern säga någonting om den? Nej. Finns det några frågor om återrapporten? Nej. Vi lägger återrapporten till handlingarna.

Vi går till utrikesrådets dagordning.

Anf. 46 Utrikesminister CARL BILDT (M):

Det finns några A-punkter gällande Centralasien, ENP och Arms Trade Treaty, som jag inte tror föranleder några frågor. Det finns slutsatser. Vi kan väl pricka av det bara för skojs skull. Det finns tydligen också en skriftlig procedur på det.

Anf. 47 ORDFÖRANDEN:

Finns det några synpunkter på A-punkterna som ligger i den röda mappen, den med hemligstämplade handlingar?

Anf. 48 EVA-LENA JANSSON (S):

Jag har en formell fråga om ett av papperen i mappen. Varför är dokumentet om mänskliga rättigheter hemligstämplat?

Anf. 49 Utrikesminister CARL BILDT (M):

Det är en god fråga. Det är hemligstämplat av processkäl säger mina medarbetare.

Anf. 50 ORDFÖRANDEN:

Vi kommer till den frågan senare. Det är inte en ny fråga för nämnden.

Vi går till punkt 3, Det södra grannskapet.

Anf. 51 Utrikesminister CARL BILDT (M):

Vi börjar med Syrien. Om Syrien kan man tala väldigt länge. Jag utgår från att ni har tagit del av slutsatserna. Det finns kanske inte så mycket att säga om det. Jag vill bara notera två saker.

Det ena är något som återkommer till nämnden. Det blir förmodligen slutsatser också från Europeiska rådet. Att Europeiska rådets slutsatser återspeglar vad utrikesministrarna har sagt tycker vi utrikesministrar är mycket angeläget. Det är bra om det är någorlunda koherens i den samlade politiken.

>>> Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen <<<

>>> Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen <<<

>>> Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen <<<

>>> Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen <<<

>>> Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen <<<
>>> Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen <<<
>>> Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen <<<
>>> Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen <<<
>>> Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen <<<

2011/12:40

20 juni

Anf. 52 URBAN AHLIN (S):

Om vi tittar på förslagen till slutsatser har jag ett par frågor. I mitten av texten har man strukit över "crimes"; det gäller alltså Draft Council Conclusions on Syria, FAC den 25 juni. I sista meningen i 1 § står: The EU recalls that all those responsible for widespread, systematic and gross human rights – och sedan har man strukit över "crimes".

Anf. 53 Utrikesminister CARL BILDT (M):

Sedan står det "violations".

Anf. 54 URBAN AHLIN (S):

Just precis. Är det av det skälet att om man säger "crimes" där betyder det att man då också menar Internationella brottmålsdomstolen i framtiden? Är det därför det är struket? Det var den ena frågan. Det kommer fler frågor.

Längre ned står det: Regrets that the escalation of violence by both parties. Sedan stryks det. Det tycker jag faktiskt är lite konstigt. Av den information jag har och av det man ser är det helt uppenbart att det är både oppositionella styrkor och regimen som har eskalerat stridigheterna. Det är väl ganska rimligt att EU skriver det. Även om ansvaret naturligtvis till största delen ligger på den syriska regimen verkar det lite obalanserat.

På nästa sida, s. 4, står det: Initiative to call for a Contact Group of Key Actors. Det är naturligtvis en spännande omskrivning. Ska Iran vara med eller inte? Från vår utgångspunkt är det självklart att Iran ska vara med i en sådan kontaktgrupp. Det är ingen tvekan om att Saudiarabien och Iran har stort inflytande på dem som just nu strider i Syrien. Ska man lösa problemet behöver man ha med dem som orsakar problemet.

Därför vill jag vara klar över hur regeringen egentligen ser på detta. Inkluderar Key Actors Iran för den svenska regeringen? Är det inte rimligt att man faktiskt kritiserar båda parter för att våldet har eskalerat?

Den andra delen gäller det som Carl Bildt berättar om sjötrafiken över Östersjön. Där håller jag med om att vi i Sverige behöver titta lite mer noggrant på det innan vi ger oss i väg.

Anf. 55 BODIL CEBALLOS (MP):

Det är också angeläget att vi inte tittar så noga på det att vi omöjliggör möjligheten att stoppa leveranser av vapen till Syrien. Jag läste, jag tror att det var i går, om någon transportör där försäkringsbolaget drog tillbaka försäkringen för redaren i fråga.

Det finns många olika sätt man kan få transportörerna att inte ens vilja ta ombord dessa laster. Det kan inte vara i transportörens intresse att få så dåligt rykte att den sedan inte blir anlitad av andra.

Man måste på något sätt sätta stopp för transporter. Om man gör det genom att borda fartyg eller på andra sätt är inte det viktigaste. Huvudsaken är att man stoppar dem. Där ska inte Sverige vara en bromskloss. Det hoppas jag verkligen.

Anf. 56 Utrikesminister CARL BILDT (M):

Jag börjar med Urban Ahlins punkter. På den första frågan varför det är "violations" i stället för "crimes" är svaret: Det vet jag verkligen inte. I den sakfråga som man skulle kunna tänka sig ligger bakom detta, med ICC och sådant, är vår uppfattning: Nu har vi tillsatt en undersökningskommission av FN:s MR-råd. Låt oss avvakta och se vad den kommer fram till.

Jag tror inte att förutsättningarna att gå fram i ICC, även om vi skulle vilja det, är speciellt goda. Det kräver beslut av säkerhetsrådet. Jag tror att vi ska lägga den diskussionen lite åt sidan just nu. Om det är det som ligger bakom förändringen vet jag uppriktigt sagt inte.

I den andra fråga som Urban Ahlin hade har han rätt. Vi diskuterade just det. I det första preliminära utkastet till slutsatser från Europeiska rådet finns en formulering där man har med bägge. Det gäller huvudsakligen regimen men också den andra sidan. Det låg i det jag sade, fastän jag inte sade det, att det måste stå samma sak här. Vi ska se om man inte kan ta hänsyn till den ståndpunkten. Nu står det mycket tydligt i 1 §: It urges the Syrian regime to immediately stop the killing of civilians. Där är ansvaret entydigt på regimen. Då är det kanske bra att någon annanstans ha med den typen av resonemang.

Vårt inflytande över frågan om kontaktgrupp ska man väl inte överdriva. Vitsen med en sådan kontaktgrupp är att den ska vara mer operativ. Det är de som har något inflytande. Vi sitter med i den stora gruppen Friends of Syria. Jag kommer att vara på möte med dem i Paris den 6 juli. Där är vi 40, 50, 60 länder eller någonting sådant. När det blir så stora grupperingar blir det mer allmänna möten. Det kan ha sitt värde för opinionsbildning, ökat tryck och sådant, men det blir inte operativt.

I en kontaktgruppsgruppering ska de vara med som har inflytande på ett eller annat sätt. Alla som är en del av problemet ska vara en del av lösningen. I detta ligger att på ett eller annat sätt ska också Iran vara med, och även Saudiarabien för den delen. Exakt hur konfigurationen ska se ut överläter vi till Kofi Annan, men i grunden ska de vara med.

Det som skedde senast i fallet med fartyget, som ni läst en del om i tidningarna, var att försäkringarna ligger i London. Det innebär att de ligger inom EU-jurisdiktion. Det i sin tur innebär att man kunde säga: Ni får inte försäkra det fartyget. Därmed har fartyget av allt att döma vänt norr om Skottland.

>>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<

Jag tror att vi runt detta bord är alldeles övertygade om att vi ska göra vad vi kan. Men man får vara lite försiktig så att man inte hamnar i sådana situationer som blir lite svårkontrollerade i slutändan. Det är en ytterligt komplex materia. Jag kan försäkra er att vi brottas med den – ni kanske hör att vi brottas med den – för att försöka hitta en lösning som är förenlig med folkrätten och vad vi praktiskt klarar av att genomföra.

>>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<

Anf. 58 Utrikesminister CARL BILDT (M):
Ja.

Anf. 59 JOHNNY SKALIN (SD):

Vi är oroadade över rapporter som säger att oppositionen medvetet attackerar kristna. Jag vet inte hur man ska se på det. Det är svårt att ha någon riktig inblick i vad som händer i Syrien, känner jag. Men om det är så, vad gör i så fall EU för att förhindra att oppositionen attackerar kristna?

Sedan undrar jag om vi inte kan begära att EU ger mer resurser för att hantera flyktingströmmarna från Syrien till närområdet.

Anf. 60 DÉSIRÉE PETHRUS (KD):

Ordförande! Jag har en liten fråga som jag egentligen inte har ställt förut. Det är en kunskapsfråga för mig själv och gäller vapenembargot.

Om man får ett vapenembargo på plats antar jag att det även påverkar dem som skickar vapen till oppositionen. Det påverkar alla typer av vapenleveranser, är väl tanken. Vad är det som gör att Ryssland inte vill ha ett vapenembargo? Det kan inte ligga i deras intresse att få in mer och mer vapen i en konflikt som man förhoppningsvis vill få ett avslut på.

Jag har lite svårt att begripa varför man inte ska säga att Assad ska avgå. Att man inte vill ha attacker på landet, militära insatser och så, det förstår jag, men varför man just nu vill fortsätta att få in vapen har jag lite svårt att riktigt se och begripa.

Anf. 61 Utrikesminister CARL BILDT (M):

>>> *Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen* <<<

>>> *Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen* <<<

>>> *Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen* <<<

När det gäller flyktingströmmarna står det att vi ska ge stöd. Det gör vi, Sverige bilateralt, via olika organisationer, UNHCR, ICRC och frivilligorganisationer. Det är framför allt, men inte enbart, i Turkiet. Det är också i Libanon. Jag var där för någon månad sedan, och jag kommer att vara där igen i morgon för att tillsammans med två av mina utrikesministerkolleger diskutera detta. Det är även i Jordanien där vi inte kommer att vara.

Situationen där är känslig. >>> *Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen* <<<

>>> *Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen* <<<

Det är en känslig politisk materia att hantera, men jag kan försäkra att det finns en uppmärksamhet på detta, och det kan sägas att det är klart att det finns en mental beredskap för att hantera mycket större situationer.

När det gäller attacker på kristna är det en situation där ingenting kan uteslutas och allting inträffar. Jag har hittills inte sett någonting som tyder specifikt på det. Vad vi ser är väl sunni-shia, det vill säga sunni kontra alaviter, och det är illa nog. Där är det ingen tvekan om att vi har nått in i en fas där det förekommer brutalt sekteristiskt våld från bäge

sidor. Det innebär nödvändigtvis inte att vi ser allting, men vi börjar se brutalt sekteristiskt våld, by mot by, familj mot familj grundat på om de är sunni eller om de är alaviter.

Än så länge har åtminstone inte jag sett någonting som på det sättet indikerar de kristna. Jag tror att vi skulle se det rätt snabbt i flyktingströmmar om jag ska vara alldeles ärlig, för jag tror att den kristna gruppen är den som har packat resväskorna och kommer att fly snabbast. Vi har sett en ökning av flyktingströmmen, Migrationsverket hade några siffror häromdagen, men ingenting som ännu är av mer dramatisk karaktär.

Förvisso är det en av de frågor som vi har stor uppmärksamhet på.

Anf. 62 ORDFÖRANDEN:

Då förefaller vi vara färdiga med Syrien. Jag finner att det finns stöd för regeringens position under punkt 3 som avser Syrien.

Nästa är Egypten, apropå sekteristiska problem.

Anf. 63 Utrikesminister CARL BILDT (M):

Herr ordförande! Där har det just inkommit ett förslag till slutsatser, i stort sett när detta sammanträde inleddes. Jag tror att vi får ta en skriftlig procedur kring detta. Jag har inte ens hunnit läsa det, så vi har inte hunnit diskutera det över huvud taget.

Det handlar om en balansgång. Vi kan säga ja, här har genomförts ett presidentval, det har valts en president och det valet genomfördes i allt väsentligt på ett hyggligt sätt. Det tycker vi är bra. Det är det positiva som har inträffat. Och sedan har vi det andra, det vill säga domstolens underkännande av parlamentet och att det därmed plötsligt inte finns något parlament. Därtill har vi militärrådets utlysande av konstitutionella tillägg som ger militärrådet avgörande inflytande under en betydande tid.

Här kommer väl vi att tillhöra dem som i diskussionen, samtidigt som vi ska välkomna presidentvalet, vill understryka det kritiska och i tydliga ordalag säga att Egypten måste återvända till en klar tidtabell och ordning för en demokratisk övergång. Samtidigt finns det anledning att understryka den djupa oron för den dramatiskt försämrade ekonomiska och sociala situationen i landet.

Om nämnden kan tycka att den huvudinriktningen för våra synpunkter är bra kan vi kanske återkomma med en skriftlig procedur kring detta. Jag tror inte att det leder till några stora meningsmotsättningar.

Anf. 64 SUSANNA HABY (M):

Jag har en liten fråga med tanke på militärregimen. USA har ju stött militären med ganska mycket pengar. Hur talar man med USA i den här frågan?

Anf. 65 Utrikesminister CARL BILDT (M):

>>> *Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen* <<<

>>> *Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen* <<<

>>> *Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen* <<<

Anf. 66 ORDFÖRANDEN:

Jag försöker sammanfatta på så sätt att jag säger att det finns stöd för regeringens här redovisade upplägg inför de fortsatta diskussionerna men att vi tar rådsslutsatserna via skriftligt förfarande.

Nästa punkt gäller Pakistan.

Anf. 67 Utrikesminister CARL BILDT (M):

Där finns också rådsslutsatser som ni kommer att få i en något senare version. Vi ser inga större svårigheter med detta.

Positivt är att vi från EU:s sida nu har inlett en mer strategisk dialog med Pakistan. Catherine Ashton var där för några veckor sedan. >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<< Det innebär att vi kanske har en möjlighet från europeisk sida att utöva inflytande.

Vi har från svensk sida varit aktiva när det gäller olika typer av handelslättnader. Det har inte varit alldeles lätt att få igenom så mycket som vi ville få igenom med Europaparlamentet och olika länder i de sydliga delarna av Europa.

Vi har också varit tydliga när det gäller stödet till den demokratiska utvecklingen. Landet går nu mot parlamentsval som ska äga rum senast i februari nästa år om jag inte missminner mig, men jag vill inte alls utsluta att den händelseutveckling vi har sett under dagen, faktiskt, kommer att leda till att valen kommer att tidigareläggas. Vi kommer då självfallet att bidra med valobservatörer.

Vad vi också vill, och det kommer att stå i slutsatserna, är att få mer av en högnivådialog, det vill säga toppmöten mellan EU och Pakistan för att föra denna strategiska dialog vidare.

Anf. 68 URBAN AHLIN (S):

Herr ordförande! Jag har bara en kort kommentar om att vi har en sådan bra strategisk relation med Pakistan. Det är tråkigt att man inte inför Catherine Ashtons resa dit och samtal med Pakistan tog upp att Pakistan blockerar nedrustningskonferensen i Genève. De har inte ens accepterat arbetsprogrammet för att få i gång nedrustningsförhandlingarna om ett nytt avtal om det fissila materialet FMCT.

Jag tycker faktiskt att det från svensk utgångspunkt är värt att ta upp det här. Hur kommer det sig att hela EU-maskineriet sitter och förbereder sig för att ta fram alla aspekter på samarbete med Pakistan och ändå lyckas man inte få in just det? Då betyder det att nedrustningsfrågorna verkligen ligger långt, långt ned på dagordningen för Europeiska unionen, och det tycker jag att Sverige ska ta upp, för det är anmärkningsvärt. Många ambassadörer i Genève som jag talade med var uppbragta över detta.

Anf. 69 JOHNNY SKALIN (SD):

Herr ordförande! Med anledning av den bristande kontroll som Pakistan har över sina egna gränser, med undantag för gränsen mot Indien, kan vi inte se att ett handelsavtal är lämpligt.

Vi anser inte heller att Pakistan verkligen genomfört vad som skulle kunna föranleda en mer-för-mer-linje. Snarare tycker vi att det här kan se

ut som något slags muta från EU:s sida för att Pakistan i framtiden förhoppningsvis ska ställa sig på rätt sida.

Med den utgångspunkten vill jag anmäla avvikande mening.

Anf. 70 DÉSIRÉE PETHRUS (KD):

Jag vill understryka vikten av att ställa ganska tuffa krav på Pakistan. Förra våren besökte jag både Indien och Pakistan med FN-förbundet. När det gäller kärnteknikavvecklingen säger Indien att man kan tänka sig att avveckla om Pakistan avvecklar. De hänger väldigt mycket ihop, eller hävdar i alla fall att de hänger väldigt mycket ihop med varandra. Om den ena har så behöver den andra ha, och så säger båda samma sak.

Jag vill framför allt understryka det som står i fjärde stycket om politiska reformer och fiscal and energy reform, för som jag uppfattade det ville inte, om det var Asiatiska investeringsbanken, då i alla fall när vi träffade dem, ens ha något samarbete med den pakistanska regimen därför att man inte tog in skatter. Man gjorde ingenting.

Det är alltså oerhört viktigt att man jobbar på den punkten för att stärka reformtakten i Pakistan så att man kan vara en värdig partner till EU.

Anf. 71 Utrikesminister CARL BILDT (M):

Jag vet inte hur det är med Asiatiska utvecklingsbanken, men när jag var i Pakistan för inte så länge sedan hade jag genomgång med Världsbanken och de har ju omfattande program.

Jag underskattar alls icke problemen i det pakistanska samhället. De är massiva. Det är ett land med 190 miljoner människor som inom loppet av några decennier kommer att konkurrera med Nigeria om att bli världens tredje mest folkrika land efter Indien och Kina.

Alla människor är kring en flod. Sedan är det bara slätter, och sedan är det berg. Man har enorma både ekologiska och ekonomiska problem. Det är enorma problem med energiförsörjning, enorma problem med födoämnen och enorma problem med terrorism.

Svårigheterna är massiva, men vi har ett mycket starkt intresse av att försöka hjälpa dem. Det finns också en gammaldags feodal struktur som återspeglas i detta med skatteindrivning, åtminstone när det gäller inkomstskatter. Jag har glömt siffrorna, men jag har för mig att det är någon enstaka procentenhet av det pakistanska samhället som betalar inkomstskatt. Många betalar inga skatter över huvud taget, eftersom de ligger utanför samhällsstrukturen med de problem som det innebär. Man skickar inte skatteindrivare upp i de afghanska gränsbergen utan att det leder till svåra konsekvenser.

FMCT, som det så vackert heter, var inte uppe i den här dialogen. Det är alldeles riktigt. Det är alltså avtalet om kontroll av fissilt material för vapenändamål i största allmänhet och att avsluta produktionen av detta. >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<

Det där ska man nog se i ljuset av dialogen med Indien. Vi bör försöka lägga mer energi på att uppmuntra den strategiska dialogen med Indien. >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<

De är 190 miljoner människor, som jag sade, och det är mycket, men Indien är på väg mot 1,3 miljarder. Det här kan bara lösas i form av nå-

gon typ av dialog och någon typ av överenskommelse mellan dem. I det sammanhanget måste ett avtal om kontroll av fissila material finnas med.

2011/12:40
20 juni

Anf. 72 URBAN AHLIN (S):
Varför då?

Anf. 73 Utrikesminister CARL BILDT (M):

Jag tror inte att det hade varit produktivt att ta upp det i det här sammanhanget. Just nu är det bara att köra rakt in i en vägg. Jag förstår att ambassadörerna i Genève är frustrerade, men de har varit frustrerade över den förhandlingen i 20 år. De får väl kompensera sig på annat sätt vid Genèvejsjös strand, och det gör de väl också såvitt jag kan förstå.

Just nu tror jag att det vore att köra in i en vägg, men in princip är det självfallet så.

Anf. 74 ORDFÖRANDEN:

Jag sammanfattar att det finns stöd för regeringens position under punkt 4, men det finns en avvikande mening från Sverigedemokraterna som är emot att EU ingår frihandelsavtal med Pakistan.

Vi går vidare till punkt 5, Bosnien och Hercegovina. Där finns slutsatser.

Anf. 75 Utrikesminister CARL BILDT (M):

Jag vet inte om jag har så mycket att säga om slutsatserna. Ni har sett dem, och de är i stort sett klara. Det finns väl någon fransk synpunkt som återstår, och den är att de vill ha lite tuffare skrivningar när det gäller att avsluta The office of the High Representative. Vi håller i och för sig med om det, men vi kan leva med den skrivning som finns för ögonblicket.

Det är ett sätt att uppmuntra bosnierna att ta de avgörande stegen som skulle kunna leda till att också de kan ansöka om medlemskap. Jag tycker att texten är bra, för den andas inte alarmism över utvecklingen i Bosnien. De är just nu inne i en regeringskris, och det kan ju vara illa i och för sig, men den är inte av den arten att den kan anses vara statshotande på det sätt som man kanske hade anledning att frukta för bara fem, sex, sju, åtta år sedan.

Anf. 76 JOHNNY SKALIN (SD):

Vi anser här på samma sätt som med Montenegro att det inte finns någon anledning att utvidga till Balkan, och jag anmäler därför avvikande mening.

Anf. 77 Utrikesminister CARL BILDT (M):

Jag tycker att du betonar Balkan på ett alltför negativt sätt. Det är rätt trevligt där nere!

Anf. 78 ORDFÖRANDEN:

Jag sammanfattar att det finns stöd för regeringens position under punkt 5, men det finns en avvikande mening från Sverigedemokraterna som går ut på att man är emot medlemskap för Bosnien och Hercegovina i Europeiska unionen.

Anf. 79 Utrikesminister CARL BILDT (M):

Herr ordförande! Här finns det mycket dokument. De är uppenbarligen hemliga än så länge, därför att det är förhandlingsmaterial. Vad jag vet är förhandlingen i allt väsentligt avslutad. Det ska inte se annorlunda ut när det här publiceras. >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<

Vi arbetar rätt mycket med detta och tycker att det i allt väsentligt är bra. Det här är ett ramverk för arbetet med mänskliga rättigheter. Till det ska läggas att det kommer att utses en särskild representant för mänskliga rättigheter. Vi hade trott att det var klart och skulle ske på måndag, men just nu verkar det som att den processen har kommit att ta lite längre tid. Jag ska inte kommentera det mer, utan jag utgår från att ni har tagit del av det. Det är mycket arbete som är bra.

Finns det någon punkt där vi skulle ha velat gå längre? Ja. Vi skulle gärna ha velat att EU kunnat ta steget, och vi hoppas att det kan tas i framtiden, att man i likhet med Sverige och USA publicerar bedömningar av MR-läget i enskilda länder. Det har sina sidor, för det är inte så populärt hos alla länder när detta sker. I Sverige klarar vi inte av att göra det för hela världen varje år, som ni vet, utan vi tar det lite då och då. USA kan göra det för hela världen varje år. Vi är de enda två länderna som gör detta, och vi tycker att EU också skulle kunna göra det. Vi fortsätter att driva den frågan. I övrigt tycker jag att de här är bra dokument.

Anf. 80 SUSANNA HABY (M):

Ordförande! Det är väldigt angeläget att man kommer framåt i de här frågorna också i verkligheten. Man skriver många dokument, och jag vet inte om jag ska säga att jag är bekymrad eller irriterad över EU:s sätt att själva, internt i de olika nationerna, se till att de mänskliga rättigheterna blir verklighet.

Om man läser FRA:s olika utkast kan man se att enskilda länder inom EU inte tar de mänskliga rättigheterna på allvar. Sedan får man också ha i bagaget, känner jag, när det gäller andra länder att de inte heller har haft så många år på sig för att driva frågorna om mänskliga rättigheter och demokrati. Därför kan man inte, tycker jag, ställa samma krav på dem med en gång, utan man får notera att de är på rätt väg.

Jag tycker att det finns en viss dubbelmoral inom EU; jag har sagt det förut. Man ställer en massa krav på andra länder utanför, men sedan går man till Kina och andra odemokratiska länder när man väl vill ha hjälp. Där tycker jag att det skulle vara skönt om Sverige kunde vara pådrivande och öppet säga att vi själva måste vara bättre och inte ha en sådan dubbelmoral som vi ibland faktiskt har inom EU.

Anf. 81 EVA-LENA JANSSON (S):

Jag vill kommentera det här med mänskliga rättigheter. Jag hoppas att det var ett skämt, för det kan inte vara så att man hemligstämplar dokument för allmänheten därför att Catherine Ashtons presskonferenser ska vara så intressanta som möjligt. Jag tar det som ett skämt från utrikesministern, för annars skulle det bekymra mig väldigt.

När det gäller mänskliga rättigheter och utvecklingen har, precis som Susanna Haby sade, frågan diskuterats, och när man kommer med rapporterna i FN om mänskliga rättigheter pekar man på ett antal EU-länder där hbt-personer förtrycks och inte får uttrycka sina mänskliga rättigheter. Det är klart att man måste titta på sin egen bakgård också.

Men visst var det ett skämt från utrikesministern om Catherine Ashton och att man hemligstämplar dokument inför presskonferensen?

Anf. 82 Utrikesminister CARL BILDT (M):

Den svenska lagstiftningen säger att ett dokument bara är ett dokument när det är upprättat som dokument. Intill dess är det arbetspapper och existerar icke och är därför icke offentligt. Samma sak gäller utskottsbetänkanden i riksdagen. När ni arbetar med dem i utskotten är de inte offentliga förrän de har besluts. Då är de i allmänhet offentliga. Intill det att det är ett upprättat dokument är det ett icke-papper i formell mening och som sådant icke offentligt. Det är väl mer det som gäller i det här fallet, att när vi har förhandlingsmaterial får vi se till att det är intern förhandlingsmaterial.

Dubbelmoral, jodå, det finns. En av anledningarna till att det kanske är mindre entusiasm över den svenska tanken att vi skulle ha en MR-rapport över enskilda länder är att det är lättare att vara bestämd om >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<< än om >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<. Man får erkänna att så är det. Ska man publicera sådana rapporter kan man inte vara alltför olika i bedömningen. En del länder tycker kanske att det är besvärande, och ty följande är man inte så förtjust i det förslaget. Jag vill inte säga att vi är syndfria, men jag tror att vi syndar mindre än de flesta andra och tar tacksamt emot synpunkter om vi skulle ertappas med synd.

Vad gäller situationen inom EU är den sådan att det som finns i EU-traktaten inte är så mycket egentligen, men vi är bundna vid någonting som är mycket mer långtgående, nämligen Europakonventionen om mänskliga rättigheter och Europadomstolen.

Det har varit min uppfattning i olika sammanhang att det framför allt är där som vi ska lösa de här frågorna i enskilda europeiska länder. Det är inte primärt EU som ska göra det om det inte inträffar något massivt, utan det är i Europadomstolen som det ska ske. Förvisso finns det syndare där. Jag bad att få en genomgång av hur många gånger vi hade fällts i Europadomstolen de senaste åren. Jag har fått papperet men inte hunnit läsa det, men vi ska inte bortse från att även vi fälls mer eller mindre regelbundet för brott mot Europakonventionen. Det är bra att så sker, för det visar den mycket höga standard som brukar finnas i europeiska länder.

Anf. 83 BODIL CEBALLOS (MP):

Jag kan instämma i mycket av det som Susanna Haby sade tidigare, för det var ungefär samma som jag tänkte säga. Jag har snabbt tittat igenom dokumentet som låg på bordet, och jag tycker att det är väldigt bra att man nu bland annat säger att mänskliga rättigheter ska gälla i all EU:s utrikespolitik och att det innefattar handel och diverse annat. Det gäller

att det också omsätts i praktiken så att det inte bara blir vackra ord på ett papper, för det är där vi brukar hamna trots allt.

Jag tänker till exempel på corporate social responsibility och att mänskliga rättigheter ska in i det, för nu är det mer sociala rättigheter och annat. Det omfattar inte alltid mänskliga rättigheter, utan det finns fler regelverk. FN:s MR-råd antog ett ramverk förra året, Ruggieramverket, som jag hade en diskussion med handelsministern om häromveckan. Där kommer ett antal goda förslag fram om hur man kan arbeta.

Sedan tycker jag att det som står i punkt 13 om MR-försvarare och stödet till MR-försvarare runt om i världen är viktigt. Man måste arbeta med civilsamhället, och man måste ge stöd. Det finns mycket som jag tycker ser bra ut i det här. Det är bra att EU agerar, men det får inte bara bli vackra ord på ett papper.

Anf. 84 LARS OHLY (V):

Även jag kan instämma i mycket av det som har sagts. Det stora problemet med EU och mänskliga rättigheter är att det kommer i konflikt med andra mål som unionen har för sin verksamhet, inte minst när det gäller den handel som man vill bidra till både inom unionen och mellan unionen och andra länder. Då är inte alltid mänskliga rättigheter högst på dagordningen, och det har utrikesministern verifierat något.

Jag tycker att det är ett stort problem att mänskliga rättigheter inte är absoluta. Jag tycker inte att man kan kräva någonting annat än att de ska uppfyllas. Sedan kan man ha förståelse för att vissa länder i vissa fall kanske är på rätt väg och inte fullt ut har de standarder som vi efterfrågar, men man kan aldrig acceptera att det finns brott mot mänskliga rättigheter i någon mån. Jag tänker till exempel på den romska befolkningen inom unionen som just nu utsätts för övergrepp i många länder. De jagas och förhindras att bosätta sig var de vill. Det är inte bara i Ungern, utan det är även i andra, så kallade gamla, EU-medlemsstater.

Precis som många har sagt blir det lätt så att mänskliga rättigheter blir högtidsord, men när det kommer till handling finns orden kvar på pappret och leder inte till någon verklig handling. Det är det sorgliga med det. Jag önskar verkligen att man betonar att detta måste leda till handling både i internationella relationer och inom EU när det gäller hanteringen av mänskliga rättigheter.

Anf. 85 ORDFÖRANDEN:

Jag erinrar mig något fall med Kina och Ericsson där de svenska regeringarna – det var både socialdemokratiska och borgerliga politiker – tyckte att man lite grann fick väga in att det var många jobb och mycket inkomster i Sverige som det handlade om.

Anf. 86 Utrikesminister CARL BILDT (M):

Vi har inga delade meningar om situationen för romerna.

Det här dokumentet handlar om de externa relationerna i allt väsentligt. Det är huvudsakligen på annat sätt som vi ska försöka förbättra det interna.

När det gäller handel är vi överens om dokumentet. Det kan finnas meningsskiljaktigheter i övrigt som återspeglas i debatten.

Ikea bygger varuhus i alla möjliga länder. Sedan kan man ifrågasätta om det är rätt att sälja bokhyllan Billy i >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<< trots att alla böcker inte får publiceras i >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<. Jag tror nog att det är det, i grova drag, på grund av att vi långsiktigt gynnar framväxten av en medelklass som kommer att ställa krav på att alla böcker ska kunna finnas i bokhyllan.

Sedan ligger förmodligen tillverkningen av bokhyllan Billy i något annat land. Då ställer vi krav på standarden i tillverkningen, men det är inte säkert att vi vill förvägra dem arbetstillfällen i landet bara för att de råkar ha en usel regim just nu. Det är en klassisk diskussion som bland andra Lars Ohly och jag har ägnat oss åt tidigare. Vi kanske kan lämna den utanför detta.

Anf. 87 ORDFÖRANDEN:

Det var väl ett konstaterande som äger sitt berättigande.

Jag finner att det finns stöd för regeringens position under punkt 6, Mänskliga rättigheter.

Nästa punkt gäller Iran. Det är en diskussionspunkt.

Anf. 88 Utrikesminister CARL BILDT (M):

Det finns två delar i detta. >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<< Det är framför allt Grekland som har problem. Grekland importerar relativt mycket iransk olja. >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<< Vi får lyssna på dem. I övrigt har vi inga större synpunkter.

För det andra blir det en återrapportering av Catherine Ashton från de förhandlingar som har varit i Moskva de senaste dagarna.

Anf. 89 ORDFÖRANDEN:

Jag finner att det finns stöd för regeringens upplägg inför diskussionerna beträffande Iran.

Sedan har vi punkten Övriga frågor. Finns det några sådana?

Anf. 90 Utrikesminister CARL BILDT (M):

Jag kan bara nämna de any other business som kan komma upp.

Italien har aviserat att man eventuellt vill ta upp det våld som förekommer mot kristna minoriteter i norra Nigeria. Vi har uttalat oss om detta tidigare, och Catherine Ashton uttalade sig häromdagen.

Jag kommer tillsammans med mina bulgariska och polska kolleger att rapportera om den midsommarhelg vi kommer att tillbringa i Beirut, Bagdad och Erbil innan vi kommer till Luxemburg på söndagskvällen. Avsikten med resan är att titta på det syriska närområdet och se om vi kan hjälpa till med stabiliteten där.

I mina papper står något om visumhantering för vitryska medborgare. Jag har ingen aning om vad detta gäller. Det är visst avgifterna det handlar om.

Anf. 91 Utrikesrådet BJÖRN LYRVALL:

Kommissionen vill informera om de möjligheter som finns för medlemsländerna att själva lätta på viseringskostnaderna för att utfärda visum till vitryska medborgare. Det är en diskussion som har pågått lokalt i Minsk under rätt lång tid. Sverige hör till de länder som redan gör detta i störst utsträckning. Ungefär 40 procent av alla viseringar som utfärdas är avgiftsfria.

Anf. 92 Utrikesminister CARL BILDT (M):

Frankrike vill säga något om Sahelområdet, vilket det finns all anledning att lyssna på, för situationen där, inte minst i Mali, är alarmerande och har inte blivit bättre sedan vi diskuterade saken senast.

Belgien vill ta upp situationen i de östra delarna av Kongo. Därifrån har vi rapporter om en allvarlig utveckling. Jag tror att vi får återkomma till den frågan mer i detalj vid FAC i juli.

Anf. 93 LARS OHLY (V):

Jag vill i korthet ta upp en annan övrig fråga. 56 EU-parlamentariker har skrivit brev till Catherine Ashton och begärt att hon ska agera i fråga om Nabil Al-Raei, som är konstnärlig ledare för Frihetsteatern i Jenin. Frihetsteatern bildades 2006, delvis med svenska medel från Sida, och hade en konstnärlig ledare som mördades av israelisk militär för ett och ett halvt år sedan. Den nye konstnärlige ledaren har nu fängslats. Enligt uppgift hålls han fängslad i Israel. Det finns även svenska parlamentariker som har skrivit under brevet.

Jag vill bara be utrikesministern att om det finns möjlighet försöka ta upp frågan, för det vore onekligen bra om Catherine Ashton eller EU i övrigt agerade till stöd för Frihetsteatern och för Nabil Al-Raei, som inte anklagas för något brott men som trakasseras på det sättet.

Anf. 94 Utrikesminister CARL BILDT (M):

Jag ska uppmärksamma frågan, absolut.

Anf. 95 ORDFÖRANDEN:

Därmed tackar vi Carl Bildt med medarbetare för i dag.

Anf. 96 ORDFÖRANDEN:

Vi hälsar statssekreterare Hans Lindblad med medarbetare välkomna till EU-nämnden. Nu gäller det EU:s budget.

Vi kan börja med att konstatera att det finns en återrapport från ett möte den 18 november förra året. Det var väldigt länge sedan. Vi kan väl bara ställa frågan om det är någon som vill fråga om återrapporten. Nej. Vi lägger återrapporten till handlingarna.

Statssekreteraren har erbjudit oss att gå rakt på pudelns kärna. Det innebär att vi under punkt 3 går till den overheadbild som heter Liggande kompromissförslag.

Jag ska också säga att finansutskottet har diskuterat den här budgeten. Det handlar om årsbudgeten för EU. Det är inte långtidsbudgeten utan den något mindre intressanta årsbudgeten.

Jag föreslår att vi går direkt på den bild som heter Liggande kompromissförslag.

Anf. 97 Statssekreterare HANS LINDBLAD:

Det är trevligt att vara här. Jag har med mig Karin Knutsson, Henrik Sikström och Gia Wickbom från departementet.

Nu ska vi diskutera EU:s årsbudget för 2013 inom den närmaste tiden. Kommissionen har lagt fram ett förslag som ni ser på overheadbilden. Det är kraftiga ökningar av betalningarna. Det är det som styr vår EU-avgift. Det är mindre men ändå ökningar i de så kallade åtagandena. Det kommer att bli en diskussion om åtagandenivåerna, för det är ju det som bestämmer betalningarna på sikt. Det finns så att säga en massa obetalda räkningar som man måste hantera. Det är åtaganden som kommer att förfalla till betalning som man inte har tecknat in ordentligt.

Det är en anmärkningsvärt stor ökning här på 6,8 procent. Det är inte något vi tycker är ansvarsfullt givet den väldigt prekära situation som Europa står inför. Detta tycker vi alltså är anmärkningsvärt. Det som driver det hela är stora ökningar inom konkurrenskraft. Man har där en ökning på nästan 18 procent. Man har kraftiga ökningar på sammanhållningspolitiken och så vidare.

Ordförandeskapet har lagt fram ett kompromissförslag som kom i förrgår kväll. Där har man presenterat neddragningar. Det är mycket på området Hållbar tillväxt. Man kommer ned till betalningsökningar på 5 procent. Detta tycker vi är för mycket.

Kommissionens förslag översatt till svenska angelägenheter skulle motsvara en ökning av EU-avgiften med ca 1 miljard kronor för 2013 i förhållande till den prognos som finns i vårpropositionen och som har diskuterats i riksdagen i dag.

Våra ståndpunkter är som tidigare att vi ska driva en väldigt restriktiv linje. Vi ska ha budgetdisciplin. Det vi gör i EU-budgeten ska ha ett tydligt mervärde. Vi vill begränsa betalningarna och därmed begränsa

EU-avgiften. Vi ska använda en realistisk budgetering och ha tillräckliga marginaler för oförutsedda händelser. Vi ska undvika att använda det så kallade flexibilitetsinstrumentet, som faktiskt bara är ett sätt att driva upp utgifterna. Det är där vi står.

Vi vill ha mandat för att fortsätta driva den restriktiva linje som har vunnit brett stöd i riksdagen tidigare.

Anf. 98 KARL SIGFRID (M):

Du var inne lite på detta med åtagandanslag och betalningsanslag. Du beskrev betalningsanslagen som att det är räkningar som vi får betala för åtaganden som vi tidigare har gjort.

När det nu är mycket stora ökningar av just betalningsanslagen, i vilken mån är det möjligt att påverka dem i och med att det är tidigare handlingar som har gett upphov till dem?

Anf. 99 MARIE GRANLUND (S):

Jag hade faktiskt samma fråga som Karl Sigfrid.

Anf. 100 Statssekreterare HANS LINDBLAD:

Vi kommer att rikta kritik mot kommissionen för att man inte riktigt reder ut hur mycket i betalningarna för 2013 som beror på nya åtaganden som man ikläder sig och hur mycket som beror på gamla. Det är en viss röra.

Till syvende och sist är åtaganden rättsligt bindande, så dem måste man så att säga leverera på. Just nu är det dock en soppa när det gäller vad som är vad. Tidsdimensionen kan man arbeta med.

Detta måste dock redas ut mer, och det är något som vi kommer att påpeka för kommissionen.

Anf. 101 BÖRJE VESTLUND (S):

Det är ju inte första gången vi sitter med den här diskussionen, och det låter ungefär likadant varje år. Skulle det inte vara väldigt hälsosamt om regeringen kunde försöka knyta några länder kring sig för att få till stånd ett annat system som inte leder till denna röra varje gång vi diskuterar budgeten? Tre fyra minuter av varje föredragning, antingen vi diskuterar flerårsbudget eller årsbudget, går åt till att reda ut begreppen. Vi måste ju få någon ordning på det.

Dessutom vet man inte vad betalningarna innehåller i form av RAL från tidigare år. Det gör att det blir komplicerat. Då måste man hitta ett annat sätt att budgetera helt enkelt.

Anf. 102 Statssekreterare HANS LINDBLAD:

Jag kan inte annat än hålla med. Jag skulle gärna ha sett att man hade haft ett system som mer liknade det svenska, men jag är kanske lite biased.

Anf. 103 PEDER WACHTMEISTER (M):

Det var ett enigt finansutskott som ställde sig bakom detta. Dessutom lade man till en text som man från finansutskottets sida har upprepat i

flera år och som just berör detta med ordning och reda och så vidare. Det finns alltså en sådan text från finansutskottet.

2011/12:40

20 juni

Anf. 104 ORDFÖRANDEN:

Jag uppfattar det som att du vill att yttrandet från finansutskottet ska vara ett medskick till EU-nämndens ställningstagande.

Kan vi med det tillägget ge mandat för det förslag till beslut som regeringen har presenterat? Svaret är ja.

Finns det några Övriga frågor?

Anf. 105 Statssekreterare HANS LINDBLAD:

Nej.

Anf. 106 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar statssekreteraren med medarbetare för i dag.

Innehållsförteckning

1 § Allmänna frågor	1
Anf. 1 ORDFÖRANDEN	1
Anf. 2 Näringsminister ANNIE LÖÖF (C)	1
Anf. 3 ULF HOLM (MP)	2
Anf. 4 BÖRJE VESTLUND (S)	2
Anf. 5 Näringsminister ANNIE LÖÖF (C)	3
Anf. 6 Statssekreterare MARITA LJUNG	3
Anf. 7 BÖRJE VESTLUND (S)	3
Anf. 8 Kanslirådet ERLING KRISTIANSSON	3
Anf. 9 BÖRJE VESTLUND (S)	3
Anf. 10 Näringsminister ANNIE LÖÖF (C)	3
Anf. 11 ORDFÖRANDEN	3
Anf. 12 JOHNNY SKALIN (SD)	3
Anf. 13 Näringsminister ANNIE LÖÖF (C)	4
Anf. 14 BÖRJE VESTLUND (S)	4
Anf. 15 ORDFÖRANDEN	4
Anf. 16 Statsrådet BIRGITTA OHLSSON (FP)	4
Anf. 17 MARIE GRANLUND (S)	5
Anf. 18 LARS OHLY (V)	6
Anf. 19 MARIE GRANLUND (S)	6
Anf. 20 Statsrådet BIRGITTA OHLSSON (FP)	7
Anf. 21 Politiskt sakkunnige JOHAN SANDBERG	7
Anf. 22 JOHNNY SKALIN (SD)	8
Anf. 23 ULF HOLM (MP)	8
Anf. 24 ORDFÖRANDEN	8
Anf. 25 Statsrådet BIRGITTA OHLSSON (FP)	9
Anf. 26 JOHNNY SKALIN (SD)	9
Anf. 27 Statsrådet BIRGITTA OHLSSON (FP)	9
Anf. 28 JOHNNY SKALIN (SD)	10
Anf. 29 Statsrådet BIRGITTA OHLSSON (FP)	10
Anf. 30 ORDFÖRANDEN	10
Anf. 31 Statsrådet BIRGITTA OHLSSON (FP)	10
Anf. 32 ORDFÖRANDEN	12
Anf. 33 BO BERNHARDSSON (S)	12
Anf. 34 Statsrådet BIRGITTA OHLSSON (FP)	12
Anf. 35 BO BERNHARDSSON (S)	13
Anf. 36 ORDFÖRANDEN	13
Anf. 37 JOHNNY SKALIN (SD)	13
Anf. 38 ORDFÖRANDEN	13
2 § Allmänna frågor	14
Anf. 39 ORDFÖRANDEN	14
Anf. 40 Utrikesminister CARL BILDT (M)	14
Anf. 41 URBAN AHLIN (S)	15
Anf. 42 JOHNNY SKALIN (SD)	16
Anf. 43 Utrikesminister CARL BILDT (M)	16
Anf. 44 ORDFÖRANDEN	17
3 § Utrikes frågor	18
Anf. 45 ORDFÖRANDEN	18

Anf. 46	Utrikesminister CARL BILDT (M).....	18
Anf. 47	ORDFÖRANDEN.....	18
Anf. 48	EVA-LENA JANSSON (S)	18
Anf. 49	Utrikesminister CARL BILDT (M).....	18
Anf. 50	ORDFÖRANDEN.....	18
Anf. 51	Utrikesminister CARL BILDT (M).....	18
Anf. 52	URBAN AHLIN (S).....	19
Anf. 53	Utrikesminister CARL BILDT (M).....	19
Anf. 54	URBAN AHLIN (S).....	19
Anf. 55	BODIL CEBALLOS (MP).....	19
Anf. 56	Utrikesminister CARL BILDT (M).....	20
Anf. 57	ORDFÖRANDEN.....	21
Anf. 58	Utrikesminister CARL BILDT (M).....	21
Anf. 59	JOHNNY SKALIN (SD).....	21
Anf. 60	DÉSIRÉE PETHRUS (KD)	21
Anf. 61	Utrikesminister CARL BILDT (M).....	21
Anf. 62	ORDFÖRANDEN.....	22
Anf. 63	Utrikesminister CARL BILDT (M).....	22
Anf. 64	SUSANNA HABY (M).....	22
Anf. 65	Utrikesminister CARL BILDT (M).....	22
Anf. 66	ORDFÖRANDEN.....	23
Anf. 67	Utrikesminister CARL BILDT (M).....	23
Anf. 68	URBAN AHLIN (S).....	23
Anf. 69	JOHNNY SKALIN (SD).....	23
Anf. 70	DÉSIRÉE PETHRUS (KD)	24
Anf. 71	Utrikesminister CARL BILDT (M).....	24
Anf. 72	URBAN AHLIN (S).....	25
Anf. 73	Utrikesminister CARL BILDT (M).....	25
Anf. 74	ORDFÖRANDEN.....	25
Anf. 75	Utrikesminister CARL BILDT (M).....	25
Anf. 76	JOHNNY SKALIN (SD).....	25
Anf. 77	Utrikesminister CARL BILDT (M).....	25
Anf. 78	ORDFÖRANDEN.....	25
Anf. 79	Utrikesminister CARL BILDT (M).....	26
Anf. 80	SUSANNA HABY (M).....	26
Anf. 81	EVA-LENA JANSSON (S)	26
Anf. 82	Utrikesminister CARL BILDT (M).....	27
Anf. 83	BODIL CEBALLOS (MP).....	27
Anf. 84	LARS OHLY (V)	28
Anf. 85	ORDFÖRANDEN.....	28
Anf. 86	Utrikesminister CARL BILDT (M).....	28
Anf. 87	ORDFÖRANDEN.....	29
Anf. 88	Utrikesminister CARL BILDT (M).....	29
Anf. 89	ORDFÖRANDEN.....	29
Anf. 90	Utrikesminister CARL BILDT (M).....	29
Anf. 91	Utrikesrådet BJÖRN LYRVALL	30
Anf. 92	Utrikesminister CARL BILDT (M).....	30
Anf. 93	LARS OHLY (V)	30
Anf. 94	Utrikesminister CARL BILDT (M).....	30
Anf. 95	ORDFÖRANDEN.....	30

2011/12:40

20 juni

4 § Ekonomiska och finansiella frågor – budget31

2011/12:40
20 juni

Anf. 96	ORDFÖRANDEN	31
Anf. 97	Statssekreterare HANS LINDBLAD	31
Anf. 98	KARL SIGFRID (M).....	32
Anf. 99	MARIE GRANLUND (S).....	32
Anf. 100	Statssekreterare HANS LINDBLAD	32
Anf. 101	BÖRJE VESTLUND (S).....	32
Anf. 102	Statssekreterare HANS LINDBLAD	32
Anf. 103	PEDER WACHTMEISTER (M)	32
Anf. 104	ORDFÖRANDEN	33
Anf. 105	Statssekreterare HANS LINDBLAD	33
Anf. 106	ORDFÖRANDEN	33